

Sra. Sònia Recasens i Alsina
Regidora i portaveu adjunta GM Convergència i Unió
Ajuntament de Barcelona

Exp.- Esmenes Ordenança de serveis funeraris
Número entrada registre ESMENA.- 1-2017-0026481-1

VALORACIÓ DE LES PROPOSTES D'ESMENA AL PROJECTE NORMATIU D'ORDENANÇA DE SERVEIS FUNERARIS PRESENTADES PER LA IMA SRA. SÒNIA RECASENS, EN REPRESENTACIÓ DEL GRUP MUNICIPAL DE CONVERGÈNCIA I UNIÓ.

Barcelona, a 6 de març de 2017.

SOBRE LES CONSIDERACIONS PRÈVIES

CONSIDERACIÓ PRÈVIA A: estudi de viabilitat de la creació d'una empresa funerària municipal tenint en compte que l'Ajuntament de Barcelona encara ostenta el 15% del capital de Serveis Funeraris de Barcelona, S.A.

Prenguin en consideració que l'objecte de l'informe que se sol·licita a la present consideració prèvia no forma part de l'expedient de procediment de modificació de l'Ordenança de serveis funeraris de la ciutat de Barcelona. Un informe d'aquestes característiques trobarà lloc al corresponent expedient d'iniciativa econòmica

CONSIDERACIÓ PRÈVIA B: estudi sobre el preu mig del servei funerari i estudi detallat de la despesa mitjana per barris

Prenguin de nou en consideració que l'objecte dels informes que es sol·liciten en aquesta consideració prèvia no formen part de l'expedient de procediment de modificació de l'Ordenança de serveis funeraris de la ciutat de Barcelona. Un informe d'aquestes característiques trobarà lloc al corresponent expedient d'iniciativa econòmica, si s'escau.

Pel que fa a l'estudi de la despesa mitjana per barris, a més cal afegir que aquest estudi tindria una gran dificultat en realitzar-se i, alhora, el seu resultat no seria concloent ni útil: la ciutadania disposa de llibertat per triar la ubicació en què li poden ser prestats aquests serveis. A tall d'exemple, res impedeix que una família de Sant Andreu vetlli els seus difunts al tanatori de Les Corts i els incineri a Montjuïc o els traslladi per a ser enterrats al cementiri de Manresa. No obstant això, es valorarà la viabilitat d'incorporar un informe d'aquestes característiques en l'expedient d'iniciativa econòmica.

CONSIDERACIÓ PRÈVIA C: Preservació del model de qualitat dels serveis funeraris a la ciutat de Barcelona

La present proposta de modificació d'Ordenança de serveis funeraris busca trobar l'equilibri necessari entre les modificacions obligatòries derivades de la modificació operada al 2010 sobre la Llei 2/1997, de Serveis Funeraris i els fets positius que això pot comportar, com un augment de la competència i el manteniment d'un nivell de qualitat prou elevat per donar resposta a moments complicats per a qualsevol persona. Aquest equilibri normatiu ha de ser en benefici de la ciutadania de Barcelona.

En aquest sentit, considerem que la proposta de modificació d'ordenança preserva i permet mantenir un nivell de prestació del servei de qualitat.

CONSIDERACIÓ PRÈVIA D: Garantia de llocs de treball a l'empresa en què l'Ajuntament encara és accionista

El Grup Municipal de CiU demana que el Govern municipal garanteixi la preservació de tots els llocs de treball de l'empresa funerària en què l'Ajuntament de Barcelona encara és accionista.

Des de 2011 que l'Ajuntament de Barcelona ostenta només un 15% del capital social de Serveis Funeraris de Barcelona, S.A., un capital que s'ha demostrat insuficient durant aquest temps per incidir en les decisions de l'esmentada empresa.

Malgrat això, s'ha reiterat pel Govern municipal la voluntat de realitzar totes les gestions necessàries per tal de preservar tots els llocs de treball possibles i evitar acomiadaments o precaritzacions de condicions laborals.

En tot cas, cal reiterar que les esmenes presentades i que aquí són objecte de valoració han de versar sobre el contingut de la proposta de nova Ordenança de serveis funeraris, que deriva de les exigències de la legislació vigent en matèria de serveis funeraris. En aquest sentit, les consideracions derivades de la creació d'un operador públic es tindran en compte en l'expedient corresponent.

CONSIDERACIÓ PRÈVIA E: participació dels agents del sector afectat

El Grup Municipal de CiU demana que el procés d'aprovació d'Ordenança de serveis funeraris, cementiris i aprovació de l'expedient d'iniciativa econòmica es faci de forma dialogada i transparent amb tots els agents econòmics vinculats amb el sector.

Aquesta petició coincideix amb la voluntat i les actuacions que fins ara ha realitzat i en endavant realitzarà el Govern municipal. Així mateix, insistim que la modificació de les Ordenances és un procés independent i no vinculat a la tramitació de l'expedient d'iniciativa econòmica, malgrat que en ambdós casos cal reiterar que es tracta de procediments transparents i participatius tant pels grups municipals com pels sectors afectats.

CONSIDERACIÓ PRÈVIA F: experiència i autorització a Barcelona

El Grup Municipal de CiU demana en aquest punt dues coses: (i) que les empreses que operin a Barcelona hagin d'acreditar experiència professional per fer-ho, (ii) que malgrat tenir autorització en algun altre municipi, calgui obtenir autorització a Barcelona per operar-hi.

Han de tenir en compte que aquestes dues peticions són contràries a la normativa de competència, a la Directiva de Serveis i a tota la seva normativa de transposició, incloent la Llei 2/1997, de serveis funeraris.

Amb el marge que la normativa aplicable deixa, l'Ajuntament de Barcelona disposarà d'altres eines de control de la qualitat, i en concret de la potestat d'inspecció, control i sanció a les empreses funeràries quan duguin a terme conductes que suposin infraccions previstes a l'Ordenança proposada.

Així mateix, hauran pogut comprovar que s'han augmentat els requisits de transparència i dret a la informació en favor de la ciutadania com a control de qualitat reforçat.

CONSIDERACIÓ PRÈVIA G: garantia obligatòria

El Grup Municipal de CiU indica que consideren necessari incorporar a l'Ordenança de serveis funeraris l'obligatorietat que tots els operadors de Barcelona hagin de dipositar una fiança per poder prestar l'activitat.

La Llei 2/1997, de serveis funeraris, preveu el caràcter potestatiu de la fixació de la garantia per part dels ajuntaments, de manera que poden, si així ho decideixen, atorgar les autoritzacions amb la condició que el servei es presti gratuïtament o de forma bonificada a les persones que no disposin de mitjans econòmics. Així mateix, la Llei estableix que, en cas d'haver-se previst l'obligatorietat de prestar fiança per tal d'obtenir l'autorització corresponent, aquesta garantia respon del cost dels serveis funeraris de prestació forçosa (gratuïts o bonificats), en el cas que les empreses es neguin a prestar-los. El projecte normatiu d'Ordenança de serveis funeraris aprovat regulava la qüestió de la garantia en la línia de les previsions de la Llei 2/1997, és a dir, que la fiança podia ser exigible si així ho determina la Comissió de Govern.

No obstant això, s'ha considerat, arrel de l'esmena proposada, que resulta útil comptar amb una quantificació inicial de la garantia a constituir i, per tant, és procedent fixar la quantia de la garantia que cal constituir per a l'obtenció de l'autorització, sense perjudici de la seva actualització. A aquests efectes, s'incorpora una habilitació a la Comissió de Govern per actualitzar, si s'escau, la garantia, i per ordenar els reajustaments que correspongui fer en cas d'actualització de l'import.

Per últim, val a dir que la disminució de l'import (de 600.000'00 Euros a 20.000'00 Euros) respecte de l'Ordenança de serveis funeraris encara vigent és prou significativa com per entendre que la quantia de 20.000 Euros establerta garanteix el compliment dels principis d'universalitat i continuïtat del servei i, al mateix temps, no es considera

que pugui actuar en absolut com un impediment a la competència o a l'accés al mercat dels serveis funeraris per part de les empreses funeràries, atès que no es tracta d'un import elevat i, per tant, en poder-se prestar la garantia en qualsevol de les formes admeses per la legislació de contractes del sector públic, el cost anual de prestar, per exemple, un aval bancari pel citat import de la garantia, esdevé assumible per qualsevol operador en tant que la seva quantia és mínima i sense rellevància econòmica.

S'accepta l'esmena proposada.

TEXT

"Article 11.- Prestació de garantia

1. Amb la finalitat de respondre del cost dels serveis funeraris de prestació forçosa i de garantir els principis de continuïtat dels serveis funeraris i d'universalitat en l'accés als mateixos, s'estableix l'obligació de constituir una garantia com a requisit previ a l'atorgament de l'autorització. Aquesta garantia pot prestar-se en qualsevol de les formes admeses per la legislació de contractes del sector públic.

2. L'import d'aquesta garantia s'estableix en 20.000 Euros. S'habilita la Comissió de Govern per actualitzar l'import de la referida garantia en funció, especialment, del cost dels serveis funeraris de prestació forçosa previstos en l'article 24 de la present ordenança. Quan dugui a terme l'actualització, la Comissió de Govern ha d'ordenar els reajustaments corresponents en les garanties constituïdes per cadascuna de les empreses de serveis funeraris i el termini dins del qual ha de produir-se, si s'escau, el reajustament fins a l'import actualitzat.

3. En cas que aquesta garantia sigui executada totalment o parcialment, l'empresa funerària resta obligada a la seva reposició o reajustament fins a l'import exigít."

Com a conseqüència lògica de la modificació de l'article 11, es fa necessari introduir en el projecte normatiu una disposició transitòria única (per tal que les empreses que ja presten serveis a Barcelona restin obligades a constituir, o bé adequar-ne l'import, la garantia prevista a l'article 11) i modificar la disposició final primera (amb l'objectiu d'establir un redactat sobre l'habilitació a la Comissió de Govern de l'Ajuntament que no sigui contradictòria respecte d'allò que finalment s'ha establert a l'article 11 com a conseqüència de l'acceptació de l'esmena proposada).

TEXT

"Disposició transitòria única. Les empreses funeràries que ja prestin serveis funeraris en el municipi de Barcelona en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta ordenança resten obligades a constituir la garantia prevista en l'article 11 o, en el seu cas, a adequar-ne l'import, en el termini de tres (3) mesos a comptar des de l'entrada en vigor de l'Ordenança."

"Disposició final primera. La Comissió de Govern queda habilitada per a desenvolupar , si és el cas, mitjançant l'adopció dels acords corresponents, els articles d'aquesta Ordenança que restin pendents de concreció."

1) ESMENA ARTS. 4 i 18

El Grup Municipal de CiU demana que els vehicles de transport funerari hagin de ser "autoritzats" per prestar el servei de transport funerari.

Entenem possible aquesta esmena, però resulta innecessària, en tant que el que proposa ja es desprèn d'allò previst als articles 9.1, 10.3.a), 13 i 14.2 del projecte normatiu d'Ordenança de serveis funeraris. A més, cal prendre en consideració que l'article 35.2 ja tipifica una infracció pel cas que s'incompleixin els requisits que hagin d'acomplir els vehicles de transport funerari.

No s'accepta l'esmena proposada, en tant que es considera que ja es troba recollida en el projecte normatiu.

2) ESMENA ART. 7

El Grup Municipal CiU suggereix que es creï la obligació de què les funeràries hagin d'oferir un paquet bàsic de prestacions, es faciliti informació de productes, serveis i els seus preus per via telemàtica, i que l'Ajuntament de Barcelona n'assumeixi la funció inspectora i sancionadora al respecte.

L'article 27.1.a) de la proposta de text ja preveu la obligació d'informar d'un paquet bàsic de serveis que no inclogui productes o serveis no necessaris o sumptuaris.

Es pot modificar l'article 7 en el sentit de incloure-ho, però seria reiteratiu. Es considera que aquesta obligació es desprèn i forma part dels drets de les persones usuàries si fem una interpretació sistemàtica dels articles 7 i 27 conjuntament.

En el mateix sentit el suggeriment d'incorporar la vulneració d'aquesta obligació d'informació a la relació d'infraccions. Es podria preveure una infracció o tipus específic, però també es pot considerar inclòs en altres infraccions relatives a la vulneració de les obligacions de transparència o preus.

La proposta de text normatiu ja preveu (article 28) la informació telemàtica sobre els preus i també la possibilitat d'imposar sancions per l'incompliment de les obligacions d'informació.

Ara bé, arran de la present esmena, s'ha posat de manifest que la proposta de redacció de l'article 27.1.a), relatiu al paquet bàsic de serveis és confusa i podria donar lloc a interpretar que la obligació d'informació del paquet ho és sobre els serveis que inclou i no sobre el seu preu.

S'accepta parcialment l'esmena proposada.

TEXT

"Article 27.- Informació i assessorament a l'usuari

1. Per tal de garantir els drets de les persones usuàries reconeguts a l'article 7 d'aquesta Ordenança, especialment el dret a la informació, les empreses funeràries han de disposar de:

Un catàleg informatiu detallat de tots els serveis funeraris que prestin i llurs característiques amb suficient claredat i concreció, amb indicació dels preus corresponents, desglossant els impostos, increments, descomptes i despeses addicionals que s'hi repercuteixen. En particular, s'ha de fer constar al catàleg el paquet de serveis que inclogui les prestacions mínimes no sumptuàries pròpies de tot servei funerari amb indicació del preu lliurement fixat pel prestador."

3) ESMENA ARTS. 9 i 10

El Grup Municipal CiU proposa especificar que l'òrgan competent per emetre l'autorització serà el Departament de Llicències d'Activitats de l'Ajuntament de Barcelona.

Al respecte, considerem que l'ordenança no és l'instrument adequat on explicitar quin seria l'òrgan competent per autoritzar, inspeccionar i sancionar. Sense perjudici que aquell suggerit, Departament de Llicències d'Activitats, sembla el més adequat. Tanmateix les qüestions organitzatives, de conformitat amb la Carta Municipal, són competències de l'Alcaldia i resulta improcedent petrificar-les a través d'un text reglamentari, el qual té un procediment que es perllonga en el temps de manera incompatible amb l'actualització de la distribució de funcions entre les unitats i serveis municipals.

No s'accepta l'esmena proposada.

4) ESMENA ART. 20.

4.1) Apartat a) primer paràgraf del document de proposta d'esmenes

El Grup Municipal CiU proposa eliminar la referència a "sales de vetlla" de l'article 20, i que es refereixi únicament a "tanatoris".

S'ha considerat adient regular en una sola categoria d'instal·lacions els tanatoris, i amb aquesta denominació.

La Llei 2/1997, de serveis funeraris, que ha de ser el marc normatiu per a la proposta de nova Ordenança de Serveis Funeraris diu al seu article 4.1.f) que una de les funcions de les empreses prestadores de serveis funeraris és la de prestar el servei de

"tanatori, en condicions físiques adequades per a la vetlla". La llei regula, per tant, l'immoble referit al tanatori com l'espai on es presten els serveis de vetlla.

A més, el Decret 297/1997, que aprova el Reglament de Policia Sanitària Mortuòria, defineix el que són les sales de vetlla i les instal·lacions de què han d'anar acompanyades, entre les que cal destacar una sala per a pràctiques sanitàries. Per tant, una o diverses sales de vetlla acompanyades d'una sala de pràctiques sanitàries, és un tanatori. En definitiva, una sala de vetlla no deixa de ser una més de totes aquelles dependències amb què ha de comptar un tanatori.

S'ha cregut que aquesta interpretació és més acurada i conforme amb la normativa vigent i alhora és aquella que suscita menys ambigüitats.

A més, en aquesta línia d'identificació legal, cal afegir que, des del punt de vista substantiu, els requeriments de mobilitat i de planejament són idèntics, per la qual cosa la identificació que es proposa resulta jurídicament obligatòria, tal com es deriva de l'informe emès en data 6 de març de 2017 per la Direcció d'Actuació Urbanística i la Direcció de Planejament.

Arran de l'esmena proposada, es procedeix a modificar el text en el sentit que s'exposarà al final d'aquest apartat.

S'accepta l'esmena proposada, en el sentit de suprimir la distinció entre tanatori i sales de vetlla. El text complet de l'article 20 es reproduïx al final d'aquest apartat 4, atès que en els apartats 4.2, 4.3 i 4.4 següents es valora la resta d'esmenes proposades pel seu GM a l'article 20 de l'ordenança i, per aquest motiu, es considera més adequat transcriure l'article amb el seu nou redactat al final de la valoració.

4.2) Apartat a) segon paràgraf del document de proposta d'esmenes

El Grup Municipal CiU proposa que els tanatoris se situïn en edificacions independents no compatibles amb altres usos.

Arran de la seva esmena i de la presentada pel Grup Municipal de Ciutadans, es procedeix a modificar el text en el sentit que els tanatoris han de trobar-se en edificis independents destinats únicament a aquest ús.

S'accepta l'esmena proposada.

4.3) Apartat b) del document de proposta d'esmenes

El Grup Municipal CiU proposa que Paisatge Urbà redacti una Ordenança incloent els requisits constructius dels tanatoris.

Considerem que una Ordenança de paisatge urbà no és una eina adequada per regular els requisits constructius dels tanatoris. Al contrari, aquests s'han d'adequar als

requisits urbanístics previstos per a equipaments i en concret, en les previsions de l'Ordenança de serveis funeraris.

No s'accepta l'esmena proposada.

4.4) Apartat c), d) i e) del document de proposta d'esmenes

El Grup Municipal CiU proposa que els tanatoris disposin d'un mínim de sis (6) sales de vetlla. Demana també que les sis primeres sales disposin de deu places d'aparcament i les següents en disposin de cinc. I finalment demana que l'oratori requerit sigui adequat.

Entenem que el sentit de l'esmena presentada pel Grup Municipal de Convergència i Unió té la finalitat d'intentar garantir, en la mesura del possible, que els prestadors de serveis funeraris que vulguin disposar de tanatori propi ho hauran de fer garantint un cert grau de qualitat.

No obstant això, s'ha de considerar que l'esmena proposada és clarament contrària a la Directiva de Serveis.

En aquest sentit, cal recordar que l'Autoritat Catalana de la Competència ha elaborat diversos documents en relació al sector funerari, i en concret, a les noves ordenances de serveis funeraris i en relació a l'ús del tanatori. Aquests estudis afirmen, entre d'altres qüestions, que regular el nombre de sales, superfície mínima, nombre de vehicles, aforament de l'oratori i altres aspectes similars, implica imposar a les empreses funeràries barreres d'accés a la prestació dels serveis funeraris que són contràries a la lliure competència.

La proposta d'Ordenança presentada estableix un mínim de dues sales de vetlla per ser el líndar màxim que es considera viable requerir. No tindria sentit demanar-ne una, atesa la dimensió de la ciutat de Barcelona i perquè, per raons de mobilitat, urbanisme, i de garantia del principi d'universalitat i llibertat d'elecció, es considera que són necessàries dues sales com a mínim. Aquest requisit ha estat degudament justificat a la Memòria justificativa incorporada a l'expedient de la present ordenança. En aquesta memòria es detallen els motius d'aquests requisits mínims tant de sales de vetlla com d'aparcament. Entenem que no és possible justificar per les raons d'interès general esmentades uns requisits més severos o més elevats.

Pel que fa a la capacitat de l'oratori, no s'accepta l'esmena proposada per les raons més amunt exposades respecte de les restriccions a la lliure competència..

No s'accepten les esmenes proposades en els apartats b), c), d) i e) del punt 4 del document de proposta d'esmenes.

Com a conseqüència de l'acceptació parcial de les esmenes presentades a l'article 20, es transcriu a continuació el nou text d'aquest article.

TEXT

"Article 20. Requisits específics de l'activitat de tanatori

1. Als efectes de la present Ordenança, té la consideració de tanatori aquell immoble que sigui destinat a ser domicili mortuori en condicions adequades per a la vetlla i d'acord amb els requisits que tot seguit s'indica i als previstos a la normativa de policia sanitària mortuòria i de serveis funeraris aplicable.

2. Els tanatoris ubicats en el terme municipal de Barcelona han de complir amb els següents requisits per tal de poder prestar el servei en condicions físiques adequades per a la vetlla:

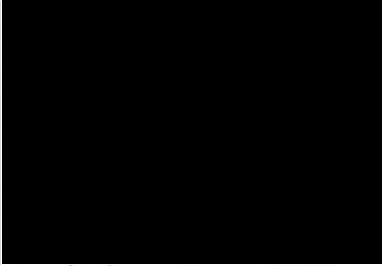
- a) Han de disposar d'almenys de dues sales per la vetlla del difunt, lavabos, un oratori, despatx per a contractació, entrada de difunts independent de l'entrada de les persones i una sala destinada a la realització de pràctiques sanitàries sobre cadàvers. A més, en aquests establiments cal garantir la disponibilitat de deu places d'aparcament per cada sala de vetlla habilitada, per a les dues primeres sales, i cinc places per cada sala de vetlla addicional. Aquestes places d'aparcament poden ser situades en el mateix establiment o garantides a les persones usuàries a través d'un acord amb altres entitats, supòsit en el qual cal que les places d'aparcament es trobin en un recinte vigilat, a una distància màxima de tres-cents metres de l'entrada principal del tanatori, i accessibles per persones amb mobilitat reduïda.*
- b) Les sales de vetlla dels tanatoris han de disposar d'una dependència per a l'acolliment de la família i el públic en general i una sala d'exposició del difunt, degudament refrigerada, així com complir amb la resta de requisits exigits per la normativa de policia sanitària mortuòria. Els espais de les sales de vetlla han de ser els adequats per tal d'evitar que la família i les visites i públic en general hagin de romandre ocupant l'espai públic durant el temps de durada de la vetlla.*
- c) Els tanatoris han de situar-se en sòl qualificat d'equipament en clau 7a o 7b, havent-se de definir l'ús sanitari assistencial i les condicions d'edificació en el corresponent Pla especial urbanístic, en cas que aquest sigui procedent.*

Els tanatoris han de situar-se en una edificació independent en què la totalitat de l'edifici s'haurà de destinar a aquest ús.

- d) La instal·lació de tanatoris està sotmesa als requeriments establerts, en el seu cas, a la normativa sectorial, per raons de mobilitat i seguretat pública.*

3. Quan així ho estableixi la legislació aplicable, les empreses funeràries que gestionin tanatoris han de garantir l'accés als serveis que aquests tanatoris prestin a qualsevol operador funerari que ho sol·liciti amb respecte als principis d'objectivitat, transparència i no discriminació, i sense perjudici d'haver de satisfer-ne el preu que a tal efecte l'empresa funerària hagi establert."

Així ho signo als efectes oportuns al lloc i data més amunt indicats.

Antoni Fernández Pérez
Director d'Empreses, Entitats Municipals i Recursos